

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Представництво Польської академії наук в Києві
Польська академія наук Відділення в Любліні
Академія інженерних наук України
Українська асоціація аграрних інженерів

Міністерство
освіти і науки
України

121 річниці НУБіП України присвячується

ЗБІРНИК
ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
XV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЕНЕРГІЇ В ТЕХНІЦІ»
з нагоди 88-ї річниці від дня народження
МОМОТЕНКА
Миколи Петровича
(1931-1981)

TechEnergy 2019

TECH 2018
ENERGY

19-22 травня 2019 року
м. Київ

УДК 331.45 (075.8)

**АНАЛІЗ ПРИЧИН ВИРОБНИЧОГО ТРАВМАТИЗМУ НА
ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ ЗА 2018 РІК**

Є. І. Марчишина, к.с.г.н., доцент

Т. О. Зубок, к.с.г.н.

marchyshyev@gmail.com

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Рівні виробничого травматизму є основними показниками стану охорони праці в будь-якій сфері економічної діяльності, регіоні та загалом у державі.

Нинішній його стан можна оцінити як критичний. Не дивлячись на щорічну оптимістичну динаміку зниження кількості нещасних випадків, пов'язаних з виробництвом, рівень травматизму на виробництві в Україні, згідно даних Держпраці України, залишається високим.

За 2018 рік в Україні зареєстровано 4805 (з них 350 – смертельно) потерпілих від нещасних випадків на виробництві, на яких складено акти за формою Н-1. Кількість страхових нещасних випадків у порівнянні з 2017 роком зменшилась на 3,2 % (з 4965 до 4805), але кількість смертельно травмованих осіб збільшилась на 5,4 % (з 332 до 350).

Серед причин нещасних випадків переважають організаційні – 66,8 % (3211) нещасних випадків. Через психофізіологічні причини сталося 20,9 % (1002) нещасні випадки, а через технічні причини – 12,3 % (592) нещасні випадки.

Найпоширенішими організаційними причинами стали:

- невиконання вимог інструкцій з охорони праці – 35,2 % від загальної кількості травмованих осіб по Україні (1 691 травмована особа);
- порушення правил безпеки руху – 8,5 % (410 травмованих осіб);
- невиконання посадових обов'язків – 8,3 % (401 травмована особа);
- порушення технологічного процесу – 2,9 % (137 травмованих осіб);
- порушення вимог безпеки під час експлуатації обладнання, устаткування, машин, механізмів тощо – 2,0 % (97 травмованих осіб);
- порушення вимог безпеки під час експлуатації транспортних засобів – 2,0 % (95 травмованих осіб);
- незастосування засобів індивідуального захисту (у разі їх наявності) – 1,1 % (54 травмовані особи).

Найпоширенішими психофізіологічними причинами стали:

- особиста необережність потерпілого – 12,4 % від загальної кількості травмованих осіб по Україні (597 травмованих осіб);
- травмування (смерть) внаслідок протиправних дій інших осіб – 4,9 % (236 травмованих осіб);
- інші причини – 2,9 % (138 травмованих осіб).

Найпоширенішими технічними причинами стали:

- незадовільний технічний стан виробничих об'єктів, споруд, інженерних комунікацій, території – 3,9 % від загальної кількості травмованих осіб по Україні (188 травмованих осіб);
- незадовільний технічний стан засобів виробництва – 1,9 % (93 особи);
- інші технічні причини – 1,7 % (84 травмовані особи);
- конструктивні недоліки, недосконалість, недостатня надійність засобів виробництва – 1,5 % (74 особи);
- недосконалість технологічного процесу, його невідповідність вимогам безпеки – 1,3 % (61 особа).

До основних подій, які призвели до нещасних випадків, відносяться:

- падіння потерпілого під час пересування – 21,9 % від загальної кількості травмованих по Україні (1054 травмовані особи);

- дія рухомих і таких, що обертаються, деталей обладнання, машин і механізмів – 12,3 % (593 особи);
- дорожньо-транспортна пригода на дорогах (шляхах) загального користування – 10,0 % (482 особи);
- падіння потерпілого з висоти – 8,6 % (413 осіб);
- падіння, обрушення, обвалення предметів, матеріалів, породи, ґрунту тощо – 5,0 % (239 осіб);
- навмисне вбивство або травма, заподіяна іншою особою – 4,6 % (221 особа);
- падіння устаткування (обладнання) або їх конструктивних елементів – 4,1 % (198 осіб).

За 2018 рік кількість нещасних випадків, до яких призвела експлуатація обладнання, устаткування, машин та механізмів становить 1557 випадків, в т.ч. 173 – смертельно, що складає 32,4 % від загальної кількості травмованих по Україні.

Якщо аналізувати виробничий травматизм за статтю, то на підприємствах України травмовано 72,9 % (3505) чоловіків та 27,1 % (1300) жінок від загальної кількості травмованих по Україні. Отримали травми на виробництві у стані алкогольного сп'яніння 142 особи (3,0 % від загальної кількості травмованих по Україні), що на 33 особи більше у порівнянні з 2017 роком. При цьому 58 осіб отримали травми із смертельним наслідком.

Найбільше травмувалися водії автотранспортних засобів – 193 особи. Найвищий рівень виробничого травматизму спостерігався серед працівників віком від 50 до 59 років (1262 особи, що складає 26,3 % від загальної кількості травмованих по Україні за 2018 рік).

З метою мінімізації рівнів виробничого травматизму роботодавці повинні здійснювати постійний контроль за дотриманням працівниками технологічних процесів, правил поведінки з машинами, механізмами, устаткуванням та іншими засобами виробництва, використанням засобів колективного та індивідуального захисту, виконанням робіт відповідно до вимог з охорони праці та організувати пропаганду безпечних методів праці та співробітництво з працівниками у галузі охорони праці;

Література

1. <https://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&cad=rja&uact=8&ved=2ahUKEwj1-orf2pjiAhVxposKHRbbAe4QFjABegQIAxA B&url=https%3A%2F%2Fwww.sop.com.ua%2Farticle%2F952-stan-virobnichogo-travmatizmu-u-2018-rots&usg=AOvVaw1MbZ5R3vN-UR-XCrUk4K00>, 2019.

2. Режим доступу: www.fssu.gov.ua/fse/control/main/uk/publish/.../951811.